

Powiatowy
Urząd Pracy
w Częstochowie

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W CZĘSTOCHOWIE ZA ROK 2023

Częstochowa, styczeń 2024 r.

Rynek pracy

Po ograniczeniu pandemii koronawirusa rynek pracy w mieście Częstochowa i powiecie częstochowskim ma za sobą etap wyraźnego ożywienia. Nie wpłynęła na jego dynamikę sytuacja na Ukrainie, która pogrążona w konflikcie militarnym z Rosją nadal potrzebuje wsparcia praktycznie na każdej płaszczyźnie życia – od gospodarczej po wojskową.

Częstochowa podobnie jak w przypadku wielu miast, które przed laty w wyniku reformy administracyjnej straciły status wojewódzki, boryka się jednak z ujemnym przyrostem naturalnym. Zatrzymanie tej tendencji pozostaje w sferze głównych zadań, z którymi mierzą się władze samorządowe.

Z punktu widzenia częstochowskiego rynku pracy, rok 2023 ustabilizował sytuację jeśli chodzi o poziom bezrobocia. Nie jest ono zjawiskiem niepokojącym. Wciąż bowiem napływają optymistyczne sygnały dotyczące tworzenia nowych miejsc zatrudnienia. Nie brakuje też bieżących ofert pracy – głównie dla specjalistów z przygotowaniem zawodowym i doświadczeniem, osób zainteresowanych pracą w usługach oraz handlu. Częstochowa cierpi także na niedobory personelu w służbie zdrowia, co jest jednak zjawiskiem odczuwalnym w skali całego kraju.

Powiewem optymizmu dla lokalnego rynku pracy był rozwój dwóch największych częstochowskich uczelni wyższych – Uniwersytetu im. Jana Długosza oraz Politechniki Częstochowskiej. W krajobrazie miasta i powiatu stały się one oscylatorami niezbędnymi do napędzania procesów rozwoju nowoczesnej gospodarki szeroko wkraczającej na tory cyfrowej ekspansji.

W roku 2023 Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie wpierał wszystkie działania wpływające na poprawę sytuacji na rynku pracy. Koncentrowały się one na:

- przedsięwzięciach zmierzających do promocji zatrudnienia oraz przeciwdziałania bezrobociu i jego negatywnym skutkom,
- pozyskiwaniu i gospodarowaniu środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację zadań z zakresu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- współpracy z partnerami rynku pracy, organizacjami, instytucjami, jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie promocji zatrudnienia,
- monitorowaniu lokalnego rynku pracy w celu rozszerzenia zakresu świadczonych usług,
- organizowaniu i finansowaniu programów rynku pracy,
- realizowaniu zadań z zakresu udziału w sieci EURES,
- prowadzeniu działań promujących i informujących o działalności oraz usługach świadczonych przez urząd,
- podnoszeniu kwalifikacji pracowników PUP

W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie współpracował z organem opiniotwórczo - doradczym jakim jest Powiatowa Rada Rynku Pracy (PRRP). Rada rozpatrywała sprawy dotyczące:

- aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy z uwzględnieniem aktywizacji zawodowej bezrobotnych;
- podziału środków Funduszu Pracy przeznaczonych na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, zadań fakultatywnych, sprawozdań z ich wykorzystania oraz zlecenia Poczty Polskiej S.A.

dokonywania wypłat świadczeń pieniężnych dla bezrobotnych i innych uprawnionych ze środków Funduszu Pracy;

- wydania opinii w sprawie umorzeń należności;
- wydania opinii w kwestii zlecania bankom i innym instytucjom wypłat świadczeń pieniężnych dla bezrobotnych i innych uprawnionych ze środków Funduszu Pracy;
- ocen wdrażania i realizacji projektów finansowych z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego;
- oceny sprawozdania rocznego z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie.

W roku 2023 zorganizowane zostały cztery stacjonarne spotkania Powiatowej Rady Rynku Pracy. Pierwsze z nich odbyło się w marcu, kolejne zgodnie z planowanym wcześniej harmonogramem – w czerwcu, wrześniu i listopadzie. Powiatowa Rada Rynku Pracy pięciokrotnie głosowała także w trybie obiegowym (zdalnym), a głosowania dotyczyły wydania opinii m.in. na temat przygotowanych przez częstochowski urząd pracy projektów.

Działając w ramach upoważnienia Prezydenta Miasta Częstochowy, Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie w roku 2023 wydał 28 461 decyzji administracyjnych. Z ogólnej liczby 189 złożonych odwołań, we własnym zakresie rozpatrzono 98, natomiast 91 przekazano do rozpatrzenia przez organ II instancji.

Wydawane decyzje dotyczyły:

- uznania lub odmowy uznania osoby za bezrobotną oraz o utraty statusu bezrobotnego, poszukującego pracy;
- przyznania lub odmowy przyznania, wstrzymania lub wznowienia wypłaty oraz utraty prawa do: zasiłku, stypendium, dodatku aktywizacyjnego;
- obowiązku zwrotu nienależnie pobranego zasiłku, stypendium, dodatku aktywizacyjnego, innych nienależnie pobranych świadczeń lub kosztów szkoleń;
- udzielenia oraz odmowy udzielenia ulgi w spłacie należności z tytułu: nienależnie pobranego świadczenia, należności z tytułu zwrotu refundacji lub przyznanych jednorazowo środków oraz zwrotu uzyskanej pomocy na podstawie ustawy „COVID-19”;
- umorzenia wszczętych postępowań;
- odmowy wpisu oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi do ewidencji oświadczeń;
- zezwoleń oraz przedłużeń zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- odmowy wydania zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca.

W 2023 r. na realizację zadań powierzonych PUP Częstochowa wydatkował kwotę w wysokości 57 047 510,60 zł. /Tabela nr 1/.

Tabela nr 1. Wydatki PUP Częstochowa w 2023 r. na zadania powierzone.

Rodzaj zadania	Kwota w złotych
Zasiłki dla bezrobotnych, dodatki aktywizacyjne, świadczenia integracyjne (CIS) i inne, w tym:	28 259 180,01
- świadczenia integracyjne	7 670 489,91
Aktywne formy przeciwdziałaniu bezrobociu w tym:	27 203 760,93
- wydatki na Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS)	2 560 797,40
Pozostałe wydatki fakultatywne	1 584 569,66
Razem:	57 047 510,60

W 2023 r. na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, których źródłem finansowania był Fundusz Pracy i Europejski Fundusz Społeczny (EFS+) wydatkowano ogółem 27 203 760,93 zł. /Tabela nr 2/.

Tabela nr 2. Wydatki PUP Częstochowa w 2023 r. na aktywne środki przeciwdziałania bezrobociu.

Rodzaj środków – wykonanie	Kwota w złotych
Fundusz Pracy /według algorytmu/ oraz programy specjalne, program Regionalny, programy z rezerwy, projekt pilotażowy, KFS	19 424 649,63
Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, Priorytet FESL.05 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, Działanie FESL.05.01 Aktywizacja zawodowa poprzez PUP	7 779 111,30
Razem:	27 203 760,93

W 2023 r. realizowano także zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędzie. Wydatkowano na ten cel ogółem 153 945,52 zł. W ramach wspomnianych środków sfinansowano instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób bezrobotnych niepełnosprawnych oraz niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu.

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie w ramach współpracy z pracodawcami finansował działania na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników dzięki środkom Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS). W 2023 r. PUP Częstochowa wydatkował na ten cel kwotę 2 560 797,40 zł udzielając wsparcia 142 zakładom pracy na kształcenie i doskonalenie zawodowe 676 pracowników.

Projekty i programy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie w roku 2023

I. Projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

1. Projekt pn. „Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie”

Projekt pn. „Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie” współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, Priorytet FESL.05 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, Działanie FESL.05.01 Aktywizacja zawodowa poprzez PUP.

Głównym celem projektu jest kompleksowe wsparcie bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie w ramach aktywizacji zawodowej, co pozwoli im poszerzyć dostęp do zatrudnienia lub samozatrudnienia.

Wsparcie w ramach projektu skierowane jest do następujących grup docelowych:

- a. osób młodych w wieku 18-29 lat (kobiet i mężczyzn), zwłaszcza: należących do kategorii tzw. młodzieży NEET, osób samotnie wychowujących dzieci, osób opuszczających pieczę zastępczą, osób pochodzenia migranckiego;
- b. osób powyżej 30 roku życia, zwłaszcza znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj.: kobiet, osób w wieku 50 lat i więcej, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych, osób o niskich kwalifikacjach.

Osobą z kategorii NEET jest osoba w wieku 18-29 lat, która spełnia łącznie trzy następujące warunki, czyli nie pracuje (jest osobą bezrobotną), nie kształci się (nie uczestniczy w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym albo zaniedbuje obowiązek szkolny lub nauki), nie szkoli się (nie uczestniczy w pozaszkolnych zajęciach mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy; w procesie oceny czy dana osoba się nie szkoli, a co za tym idzie kwalifikuje się do kategorii NEET, należy zweryfikować czy brała ona udział w tego typu formie aktywizacji, finansowanej ze środków publicznych, w okresie ostatnich 4 tygodni).

W przypadku osób długotrwale bezrobotnych rozumie się osoby bezrobotne pozostające w rejestrze PUP przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Natomiast osoby o niskich kwalifikacjach to osoby posiadające wykształcenie na poziomie do ISCED 3 włącznie, tj.: osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym, ponadpodstawowym).

Projekt nasz zakłada indywidualne podejście do uczestników/czek projektu poprzez zidentyfikowanie i zdiagnozowanie aktualnej sytuacji osoby bezrobotnej w zakresie kompleksowej aktywizacji zawodowej (opracowanie lub aktualizacja Indywidualnego Planu Działania).

Udział wszystkich osób młodych (18-29 lat) w formie wsparcia poprzedzi ocena umiejętności cyfrowych oraz w razie potrzeby uzupełnienie poziomu kompetencji.

W ramach naborów wniosków na formy wsparcia przewidziane w projekcie Urząd będzie w szczególności zapraszał organizatorów, którzy zapewnią uczestnikom projektu możliwość zdobycia umiejętności/kompetencji, w szczególności:

- cyfrowych (kompozycja wiedzy, umiejętności i postaw umożliwiających życie, uczenie się i pracę w społeczeństwie cyfrowym, tj. społeczeństwie wykorzystującym w życiu codziennym i pracy technologie cyfrowe),

- niezbędnych do podjęcia pracy w sektorze zielonej gospodarki (czyli takiej, która jest oparta na odnawialnych źródłach energii, nowoczesnych technologiach ukierunkowanych na niskoemisyjność i zasobooszczędność, a także na zarządzaniu środowiskowym w przedsiębiorstwach,
- istotnych dla regionalnych/lokalnych specjalizacji (stanowiska pracy występujące jako deficytowe zgodnie z barometrem zawodów obowiązującym w danym roku kalendarzowym),
- związanych z usługami zdrowotnymi i opiekuńczymi.

Natomiast potencjalni dotacjobiorcy będą zachęceni do uruchamiania działalności gospodarczej w branżach, które umożliwiają zdobycie w/w umiejętności/kompetencji.

Projekt pn. „Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie” - EFS+ zakłada również, że każdemu Uczestnikowi/czce w wieku 18-29 lat, w okresie czterech miesięcy zapewniona zostanie oferta zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu, stażu lub inna forma pomocy prowadząca do aktywizacji zawodowej. Okres czterech miesięcy, w ciągu których należy udzielić wsparcia liczony jest od dnia przystąpienia do projektu.

Ponadto projekt zakłada również osiągnięcie wskaźnika rezultatu zatrudnieniowego na poziomie 80%.

Wskaźnik ten będzie mierzony wśród uczestników projektu, którzy w okresie do 4 tygodni po zakończeniu udziału w projekcie podejmą zatrudnienie lub samozatrudnienie.

W okresie realizacji projektu jego uczestnicy/uczestniczki będą objęci wsparciem w postaci:

- pośrednictwa pracy lub poradnictwa zawodowego,
- staży,
- jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- prac interwencyjnych.

W roku 2023 wsparciem w ramach projektu zostało objętych: 95 osób – staże, 152 osoby – jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, 81 osób – refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, 19 osób – prace interwencyjne.

Wartość projektu na lata 2023 - 2024 wynosi 15 710 170,58 zł, w tym:

- dofinansowanie z UE: 13 353 645,01 zł,
- dofinansowanie z budżetu Państwa: 2 356 525,57 zł.

Realizacja przewidziana jest na okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2024 r.

II. Projekty i programy finansowane z Funduszu Pracy

1. Projekt pilotażowy „Aktywna Mama”

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie realizował w latach 2022 - 2023 Projekt pilotażowy „Aktywna Mama”. Projekt był finansowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy /Tabela nr 3/, na podstawie ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej naboru na projekty pilotażowe pod nazwą „Stabilna praca – silna rodzina”.

Tabela nr 3. Budżet projektu pilotażowego.

Budżet Projektu pilotażowego „Aktywna Mama”	
2022 rok	2023 rok
540 600,00	231 400,00

W ramach Projektu pilotażowego przewidziano następujące formy wsparcia:

I. Ścieżka przewidziana dla osób zatrudnionych przez pracodawców w ramach Promesy na zatrudnienie (10 osób):

1. **usługa doradztwa zawodowego** - każda uczestniczka Projektu pilotażowego skorzystała w pierwszej kolejności z pomocy doradcy zawodowego w formie indywidualnej usługi poradnictwa zawodowego. Ponadto indywidualna opieka doradcy zawodowego przewidziana była przez cały okres trwania Projektu pilotażowego. Podczas trwania Projektu pilotażowego odbyły się dwa spotkania grupowe.
2. **zatrudnienie w ramach Promesy na zatrudnienie** - uczestniczki Projektu pilotażowego zostały zatrudnione u wybranych przez siebie pracodawców. Okres zatrudnienia w ramach umowy o pracę wynosił do 15 miesięcy, w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym okres refundacji przez Urząd Pracy wynosi do 12 miesięcy (od dnia 01.05.2022 r. do dnia 30.04.2023 r.).
3. **dodatek wyrównawczy** - uczestniczki Projektu pilotażowego w trakcie zatrudnienia u pracodawcy w ramach Promesy na zatrudnienie otrzymywały dodatek wyrównawczy w kwocie 300,00 zł. miesięcznie za cały przepracowany miesiąc (bez absencji chorobowej, urlopów bezpłatnych, postojowych, urlopów macierzyńskich, okresów związanych z kwarantanną, izolacją). Wypłata dodatku wyrównawczego dotyczyła wyłącznie okresu związanego z refundacją wynagrodzenia na rzecz pracodawcy (od dnia 01.05.2022 r. do dnia 30.04.2023 r.).
4. **bon na zakup odzieży biznesowej** – przewidziano dla każdej uczestniczki Projektu pilotażowego bon na zakup odzieży biznesowej w wysokości 500,00 zł. Bony zostały przekazane w 2022 r.
5. **wsparcie finansowe na opłacenie, żłobka, przedszkola lub opieunki** - uczestniczki Projektu pilotażowego skorzystały ze wsparcia finansowego w postaci refundacji kosztów opieki nad dzieckiem (od dnia 01.05.2022 r. do dnia 30.04.2023 r.).

II. Ścieżka przewidziana dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą (5 osób):

1. **usługa doradztwa zawodowego** - każda uczestniczka Projektu pilotażowego skorzystała z pomocy doradcy zawodowego w formie indywidualnej usługi poradnictwa zawodowego.

Ponadto indywidualna opieka doradcy zawodowego przewidziana była przez cały okres trwania Projektu pilotażowego. Podczas trwania Projektu pilotażowego odbyły się dwa spotkania grupowe, z których jedno odbyło się w grudniu 2022 r.

2. **wsparcie w postaci dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej** – z uczestniczkami Projektu pilotażowego zawarte zostały umowy o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej. Kwota dofinansowania wyniosła maksymalnie 35 000,00 zł.
3. **wsparcie na obsługę finansową utworzonej działalności gospodarczej** - uczestniczki Projektu rozpoczynające działalność gospodarczą w okresie 12 miesięcy jej prowadzenia miały refundowane koszty obsługi finansowej w wysokości 200,00 zł miesięcznie (od dnia 01.05.2022 r. do dnia 30.04.2023 r.).
4. **bon na zakup odzieży biznesowej** – przewidziano dla każdej uczestniczki Projektu pilotażowego bon na zakup odzieży w wysokości 500,00 zł. Bony zostały przekazane w 2022 r.
5. **wsparcie finansowe na opłacenie, żłobka, przedszkola lub opieki** - uczestniczki Projektu pilotażowego korzystały ze wsparcia finansowego w postaci refundacji kosztów opieki nad dzieckiem (od dnia 01.05.2022 r. do dnia 30.04.2023 r.).

Liczba kobiet objętych projektem pilotażowym: 15.

Termin realizacji projektu: 07.02.2022 r. – 31.12.2023 r.

Wartość projektu pilotażowego: 772 000,00 zł.

2. Program pn. „Krok do aktywności”

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie zrealizował w 2023 r. program pn. „Krok do aktywności”. Program był finansowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy przeznaczonych na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej długotrwale bezrobotnych kobiet.

Głównym celem programu była wspomniana aktywizacja zawodowa długotrwale bezrobotnych kobiet, czyli osób bezrobotnych pozostających w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

W ramach tego programu z usługi pośrednictwa pracy oraz ze wsparcia w postaci zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych skorzystało 6 osób. Informacje o naborze wniosków o zorganizowanie prac interwencyjnych realizowanych w programie oraz przypomnienie o trwającym naborze można było znaleźć na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie (www.czestochowa.praca.gov.pl) w zakładce Rynek pracy/Aktualności urzędu.

Wartość Programu ogółem: 47 000,00 zł.

Termin realizacji Programu: 06.04.2023 r. - 31.12.2023 r.

3. Program pn. „Gmina aktywna – gmina przedsiębiorcza”

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie zrealizował w 2023 r. program pn. „Gmina aktywna – gmina przedsiębiorcza” finansowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy przeznaczonych na rzecz

promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla bezrobotnych zamieszkujących na wsi, czyli dla mieszkańców gmin wiejskich i miejsko - wiejskich.

Celem głównym programu pn. „Gmina aktywna - gmina przedsiębiorcza” była aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie, a zamieszkałych na terenach gmin wiejskich i miejsko-wiejskich.

W ramach programu udzielono wsparcia 11 osobom bezrobotnym w postaci usługi poradnictwa zawodowego oraz jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Maksymalna kwota dofinansowania wyniosła 30 000,00 zł.

Wartość Programu ogółem: 351 532,78 zł.

Termin realizacji Programu: 06.04.2023 r. - 31.12.2023 r.

4. Program pn. „Aktywni – nie pasywni”.

Program pn. „Aktywni – nie pasywni”, finansowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy, przeznaczony był dla osób bezrobotnych:

- **bez kwalifikacji zawodowych** – nieposiadających kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu (zgodnie z art.2 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 20.04.2014r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Dz.U. z 2023, poz. 735).
- **z niskimi kwalifikacjami** – nieposiadających świadectwa dojrzałości.

Programem objęto 22 osoby, które uczestniczyły w stażach.

Termin realizacji Programu: maj – grudzień 2023 r.

Wartość Programu: 231 532,78 zł.

5. Program pn. „Od klimatu do etatu”.

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie realizował w 2023 r. program finansowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy pn. „Od klimatu do etatu”.

Program adresowany był w pierwszej kolejności do:

- długotrwale bezrobotnych,
- bezrobotnych kobiet,
- bezrobotnych osób bez kwalifikacji,
- bezrobotnych niepełnosprawnych.

Ponadto w Programie mogły uczestniczyć osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy), tj. osoby:

1. bezrobotne do 30 roku życia,
2. bezrobotne powyżej 50 roku życia,
3. bezrobotne korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
4. bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

Programem objęto 14 osób, które podjęły zatrudnienie w ramach robót publicznych.

Termin realizacji Programu: maj – grudzień 2023 r.

Wartość Programu: 246 532,78 zł.

6. Program Regionalny

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie realizował w 2023 r. Program Regionalny finansowany ze środków Funduszu Pracy.

Program adresowany był do osób bezrobotnych spełniających łącznie następujące kryteria:

- będących w wieku 35 - 44 lat,
- pozostających bez pracy mniej niż 12 miesięcy,
- zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie.

W Programie Regionalnym uczestniczyło 14 osób, mieszkańców powiatu częstochowskiego (12 kobiet i 2 mężczyzn), którzy zostali zatrudnieni w ramach robót publicznych.

Termin realizacji Programu Regionalnego: styczeń – grudzień 2023 r.

Wartość Programu Regionalnego: 250 000,00 zł.

7. Program specjalny „Stawiam na pracę - II”

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie realizował w 2023 roku Program specjalny finansowany z Funduszu Pracy pn. „Stawiam na pracę - II”. W ramach Programu specjalnego zaplanowano następujące formy wsparcia:

1. usługę doradztwa zawodowego realizowaną przez doradców zawodowych Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie, w formie indywidualnej usługi poradnictwa zawodowego. Tematyka spotkań dotyczyła przede wszystkim pomocy w zakresie ułatwienia adaptacji w nowym miejscu pracy, komunikacji interpersonalnej. Zaplanowano objęcie usługą 75 osób, ostatecznie skorzystało z niej 76 osób;
2. podjęcie zatrudnienia przez Uczestników/Uczestniczki Programu specjalnego przez okres do 6 miesięcy w ramach robót publicznych - usługa została skierowana do 50 uczestników/uczestniczek Programu specjalnego, ostatecznie skorzystało z niej 51 osób;
3. podjęcie zatrudnienia przez Uczestników/Uczestniczki Programu specjalnego przez okres do 6 miesięcy w ramach prac interwencyjnych - usługa została skierowana do 25 uczestników/uczestniczek Programu specjalnego i tyle osób ostatecznie z niej skorzystało;
4. wypłatę przez okres do 6 miesięcy (nie później jednak niż do 30.11.2023 r.) dodatku wyrównawczego w wysokości 300,00 zł miesięcznie za każdy cały przepracowany miesiąc bez absencji chorobowej, urlopów bezpłatnych, postojowych, urlopów macierzyńskich i ojcowskich – w okresie refundacji wynagrodzenia na rzecz pracodawcy - usługa skierowana została do wszystkich Uczestników/Uczestniczek Programu specjalnego (75 osób), skorzystało z niej 76 osób.

Programem zaplanowano objąć 75 osób. Łącznie uczestniczyło w nim jednak 76 osób - 46 kobiet i 30 mężczyzn (większa liczba osób została skierowana w związku z koniecznością skierowania na utworzone stanowisko kolejnej osoby na uzupełnienie).

Grupę docelową w/w programu stanowiły osoby bezrobotne, zamieszkałe na terenie miasta Częstochowy oraz powiatu częstochowskiego, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie. Z terenu Częstochowy skierowano do udziału w Programie 16 osób. Pozostali uczestnicy/uczestniczki (60 osób) to mieszkańcy powiatu częstochowskiego.

W pierwszej kolejności do udziału w programie kierowano osoby bezrobotne znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy), tj. osoby:

1. bezrobotne do 30 roku życia,
2. bezrobotne długotrwale,
3. bezrobotne powyżej 50 roku życia,
4. bezrobotne korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
5. bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
6. bezrobotne niepełnosprawne.

Zaplanowano, że minimum 65% uczestników/uczestniczek Programu to będą osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W sumie 62 osoby (78%) należało do kategorii osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Wartość projektu specjalnego: 1 268 220,00 zł

Termin realizacji projektu: 1.02.2023 r. – 31.12.2023 r.

8. Program specjalny „Pomocna dłoń - IV”

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie zrealizował w 2023 r. Program specjalny finansowany z Funduszu Pracy pn. „Pomocna dłoń - IV”. W ramach Programu specjalnego realizowano następujące formy wsparcia:

1. usługę doradztwa zawodowego realizowaną przez doradców zawodowych Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie, w formie indywidualnej usługi poradnictwa zawodowego. Tematyka spotkań dotyczyła przede wszystkim pomocy komunikacji interpersonalnej oraz asertywności. Usługą objęto 30 osób.
2. podjęcie zatrudnienia przez uczestników/uczestniczki Programu specjalnego przez okres do 6 miesięcy w ramach robót publicznych - usługa została skierowana do 30 uczestników/uczestniczek Programu specjalnego.
3. wypłatę przez okres do 6 miesięcy (nie później jednak niż do 30.11.2023 r.) dodatku wyrównawczego w wysokości 300,00 zł miesięcznie za każdy cały przepracowany miesiąc bez absencji chorobowej, urlopów bezpłatnych, postojowych, urlopów macierzyńskich i ojcowskich – w okresie refundacji wynagrodzenia na rzecz pracodawcy - usługa skierowana została do wszystkich uczestników/uczestniczek Programu specjalnego (30 osób).

Grupę docelową opisywanego Programu stanowiły osoby bezrobotne, zamieszkałe na terenie miasta Częstochowy oraz powiatu częstochowskiego, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie. Z terenu Częstochowy uczestniczyło w Programie 25 osób (83,33%). Pozostałe osoby były mieszkańcami powiatu częstochowskiego – 5 osób (16,67 %).

W Programie uczestniczyło 30 osób, w tym 28 kobiet (93,33%) i 2 mężczyzn (6,67%).

W pierwszej kolejności do udziału w Programie kierowano osoby bezrobotne znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy), tj. osoby:

1. bezrobotne do 30 roku życia,

2. bezrobotne długotrwale,
3. bezrobotne powyżej 50 roku życia,
4. bezrobotne korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
5. bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
6. bezrobotne niepełnosprawne.

Zaplanowano, że minimum 65% uczestników/uczestniczek Programu będą stanowiły osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W sumie 16 osób (53,33 % ogółu) należało do kategorii osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Wartość programu specjalnego: 590 100,00 zł.

Termin realizacji: 01.02.2023 r. – 31.12.2023 r.

Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie w obszarze polityki społecznej

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie wciąż bierze udział w Partnerstwie lokalnym na rzecz osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością na terenie Gminy Miasta Częstochowy. Partnerstwo z udziałem różnych instytucji miejskich, stowarzyszeń i organizacji działających na rzecz przeciwdziałania bezdomności z roku na rok rozszerza swoje inicjatywy stawiając na pomoc społeczną, edukację, profilaktykę, ekonomię społeczną osób zmagających się z tym problemem. Koordynowaniem działań partnerstwa zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie.

W ramach partnerstwa nadal organizowane są cykliczne spotkania (comiesięczne), na których omawiane są bieżące zdarzenia dotyczące bezdomności i innych pojawiających się zagrożeń. Głównym obszarem dyskusji uczestników spotkań jest zapobieganie zjawiskom generującym biedę i wykluczenie społeczne. Często przyczyną tego jest utrata zatrudnienia i oddalenie od rynku pracy.

W 2023 roku częstochowski urząd pracy parał kolejnymi porozumieniami z Fundacją Integracji Społecznej „Feniks”, Fundacją „Talbota” oraz Chrześcijańskim Stowarzyszeniem Dobroczynnym „Jozue”, dzięki którym ustalono zasady refundacji świadczeń integracyjnych wypłacanych uczestnikom zajęć w Centrach Integracji Społecznej (CIS-ach).

W listopadzie 2023 r. Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie zawarł porozumienie z Katolicką Szkołą Przystosowaną do Pracy Stowarzyszenia Przyjaciół Szkół Katolickich im. św. Antoniego z Padwy. Na mocy porozumienia uczniowie tej placówki będą mogli na terenie częstochowskiego urzędu pracy odbywać praktyki wspomagane na stanowisku pomocy biurowej. Praktyki prowadzone pod okiem nauczyciela - trenera pozwolą im na rozpoczęcie procesu wstępnej adaptacji w środowisku zawodowym, które w perspektywie ma stać się dla nich miejscem zarobkowania i w konsekwencji realizowania oraz zaspokajania potrzeb życiowych.

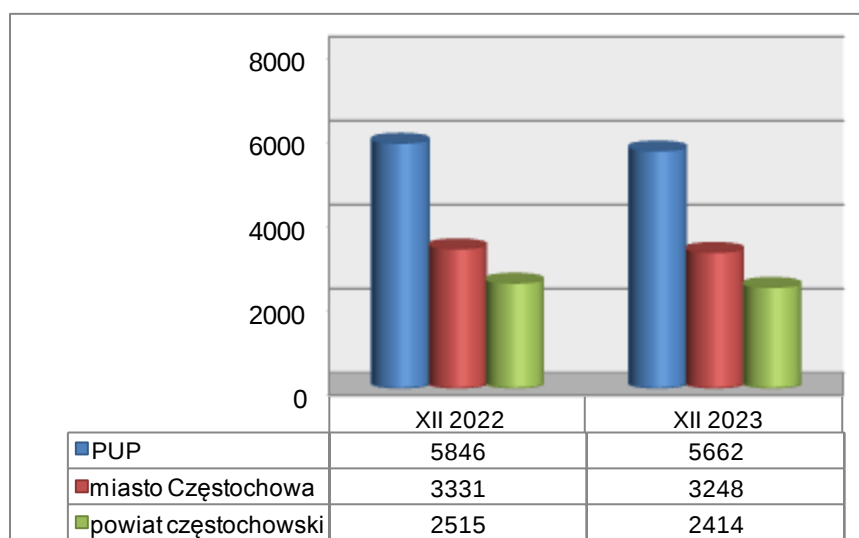
Sytuacja na rynku pracy miasta Częstochowy i powiatu częstochowskiego

W końcu grudnia 2023 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowane były 5 662 osoby bezrobotne. W porównaniu z grudniem 2022 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 184 osoby (o 3,1%).

W mieście Częstochowa liczba bezrobotnych wynosiła 3 248 osób tj. o 83 mniej (o 2,5%) niż w końcu grudnia 2022 r., natomiast w powiecie częstochowskim – 2 414 osób, o 101 mniej (o 4%) niż przed rokiem. /Wykres nr 1/. Bezrobotni mieszkańcy Częstochowy stanowili 57,4% ogółu zarejestrowanych w PUP, a powiatu częstochowskiego – 42,6%.

Bezrobotne kobiety stanowiły 52,7% ogółu zarejestrowanych (2 981 osób), natomiast mężczyźni – 47,3% (2 681 osób). Prawo do zasiłku posiadało na koniec 2023 r. – 949 osób tj. 16,8% ogółu bezrobotnych (rok wcześniej - 995 osób tj. 17% ogółu).

Wykres nr 1. Liczba bezrobotnych z miasta Częstochowy i powiatu częstochowskiego zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie w latach 2022 – 2023.

Stopa bezrobocia /Tabela nr 4/ rejestrowanego w grudniu 2023 r. wynosiła :

- w Częstochowie – 3,2% (bez zmian w stosunku do grudnia 2022 r.),
- w powiecie częstochowskim – 6,3% (spadek o 0,2 p. proc. w stosunku do grudnia 2022 r.),
- w woj. śląskim – 3,6% (spadek o 0,1 p. proc. w stosunku do grudnia 2022 r.),
- w Polsce – 5,1% (spadek o 0,1 p. proc. w stosunku do grudnia 2022 r.).

Tabela nr 4. Stopa bezrobocia (%) na koniec 2022 i 2023 roku w Polsce, województwie śląskim, mieście Częstochowa i powiecie częstochowskim.

Miesiąc/rok	Polska	Woj. śląskie	Miasto Częstochowa	Powiat częstochowski
31.12.2022	5,2	3,7	3,2	6,5
31.12.2023	5,1	3,6	3,2	6,3

W 2023 roku w PUP w Częstochowie zarejestrowały się 11 383 osoby bezrobotne, o 30 mniej niż w 2022 r. /Wykres nr 2/. Wśród rejestrujących się przeważały osoby poprzednio pracujące – 9 496 osób (83,4% ogółu), natomiast liczba bezrobotnych dotychczas niepracujących wynosiła 1 887 osób (16,6%). Zdecydowana większość bezrobotnych rejestrowała się w PUP po raz kolejny – 9 231 osób (81,1%), a po raz pierwszy zarejestrowały się 2 152 osoby (18,9%).

W 2023 r. w PUP w Częstochowie rejestrowały się m.in. osoby:

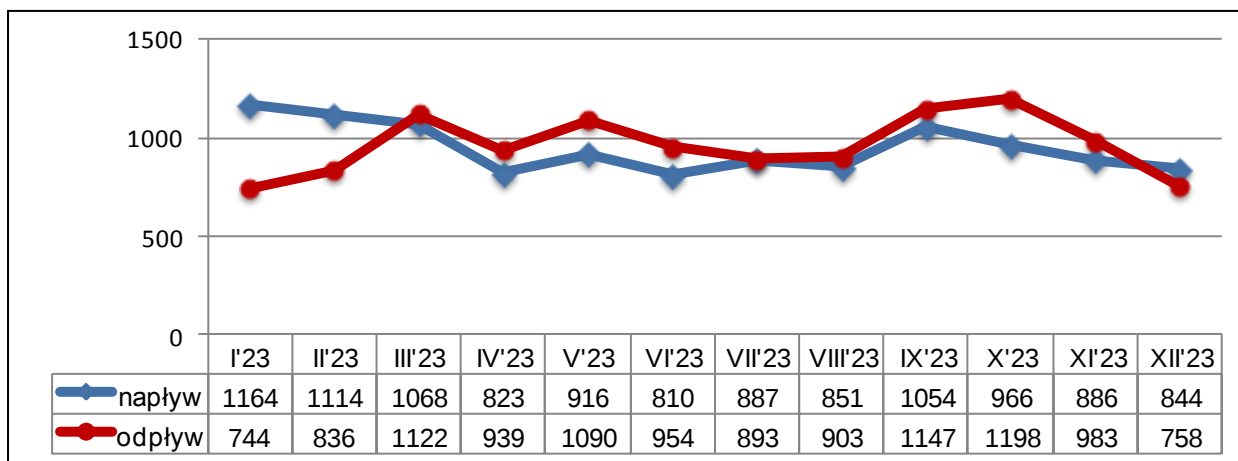
- zamieszkałe na wsi - 3 773 osoby (w 2022 r. – 3 649),
- zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy – 570 osób (w 2022 r. – 583)
- osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - 726 osób (w 2022 r. - 711),
- do 30 roku życia – 3 324 osoby (w 2022 r. – 3 337),
- długotrwale bezrobotne – 2 348 osób (w 2022 r. – 2 624),
- powyżej 50 roku życia – 2 638 osób (w 2022 r. – 2 519),
- cudzoziemcy – 269 osób (w 2022 r. - 717),
- posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia – 828 osób (w 2022 r. – 937),
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka - 642 osoby (w 2022 r. – 935).

Z ewidencji bezrobotnych z różnych przyczyn wyłączonych zostało w 2023 r. 11 567 osób, o 928 mniej niż w roku 2022. Najczęstszą przyczyną wyłączenia z ewidencji było:

- podjęcie pracy – 6 312 osób (w 2022 r. – 6 249 osób),
- niepotwierdzenie gotowości do pracy – 2 694 osoby (w 2022 r. – 3 040 osób),
- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – 765 osób (w 2022 r. - 797 osób),
- odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy – 222 osoby (w 2022 r. - 235 osób),
- osiągnięcie wieku emerytalnego - 204 osoby (w 2022 r. - 190 osób),
- nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 109 osób (w 2022 r. – 111 osób).

W 2023 r. największa liczba bezrobotnych zarejestrowała się w styczniu, lutym i marcu, odpowiednio po 1 164, 1 114 i 1 068 osób. Najwięcej bezrobotnych zostało wyłączonych natomiast z ewidencji w miesiącach: marzec – 1 122 osoby, wrzesień – 1 147 osób i październik – 1 198 osób.

Wykres nr 2. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych i wyrejestrowanych w 2023 roku (napływ i odpływ bezrobotnych).

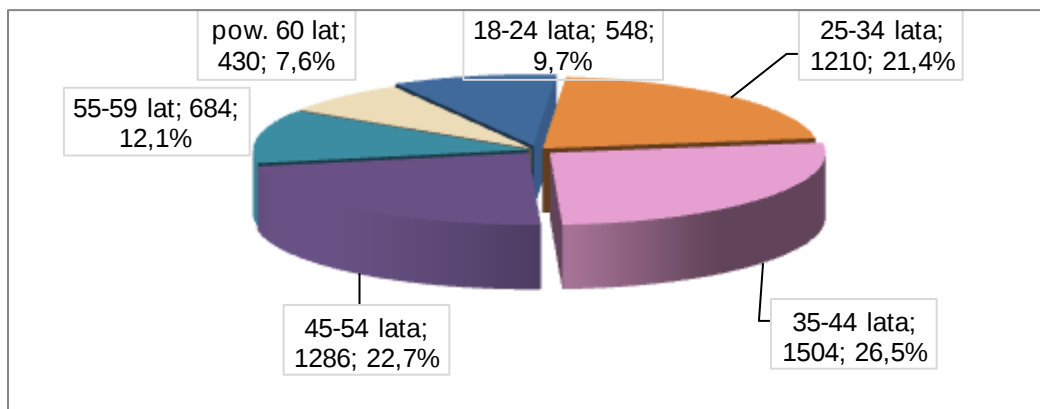

Na koniec grudnia 2023 r. status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało 4 252 zarejestrowanych w PUP w Częstochowie, co stanowiło 75,1% ogółu bezrobotnych (w 2022 r. 4 460 osób - 76,3%), w tym osoby:

- do 30 roku życia – 1 111 osób (19,6% ogółu bezrobotnych):

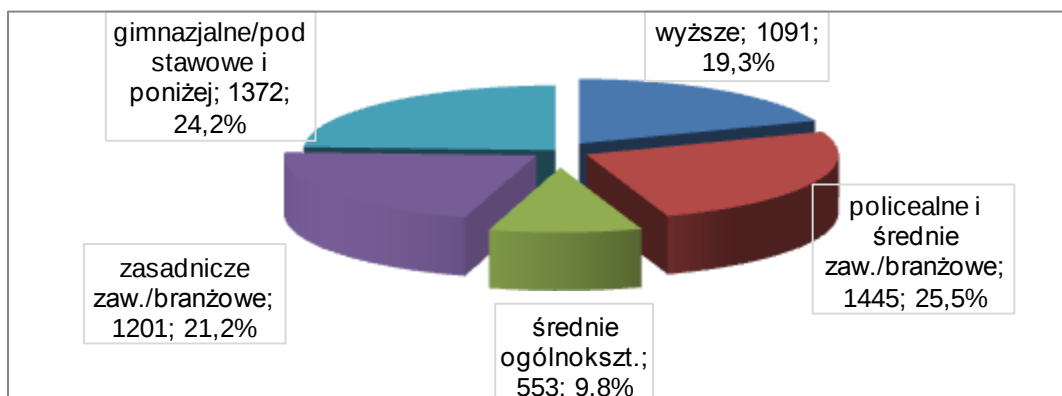
- w tym do 25 roku życia – 548 osób (9,7% ogółu bezrobotnych),
- długotrwale bezrobotne – 2 175 osób (38,4% ogółu),
- powyżej 50 roku życia – 1 772 osoby (31,3% ogółu)
- korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej – 18 osób (0,3% ogółu)
- posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia – 601 osób (10,6% ogółu),
- posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia – 5 osób (0,1% ogółu),
- z niepełnosprawnościami – 657 osób (11,6% ogółu).

Wykres nr 3. Struktura bezrobotnych według wieku. Stan na 31.12.2023 r.

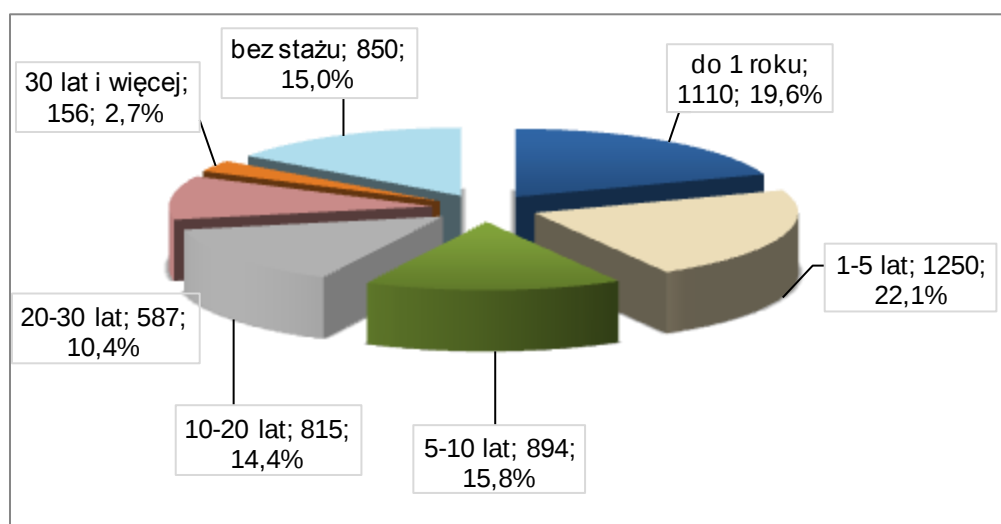
Analiza zarejestrowanych osób ze względu na wiek /Wykres nr 3/ pokazuje, że najliczniejszą grupę bezrobotnych w końcu 2023 r. stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 35 do 44 lat – 26,6% ogółu zarejestrowanych (1 504 osoby), następnie w wieku 45 - 54 lata - 22,7% (1 286 osób) oraz od 25 do 34 lat – 22,4% (1 210). Udział osób powyżej 55 roku życia wynosił 19,7% (1 114 osób, w tym 430 powyżej 60 roku życia). Odsetek najmłodszych bezrobotnych tj. w wieku 18 - 24 lata wynosił 9,7% ogółu (548 osób) . W każdym przedziale wiekowym, z wyjątkiem osób powyżej 60 roku życia, dominowały kobiety, a największy odsetek stanowiły one wśród bezrobotnych w wieku 25-34 lata – 62,7% oraz 35-44 lata – 59,3%.

Wykres nr 4. Struktura bezrobotnych według wykształcenia. Stan na 31.12.2023 r.

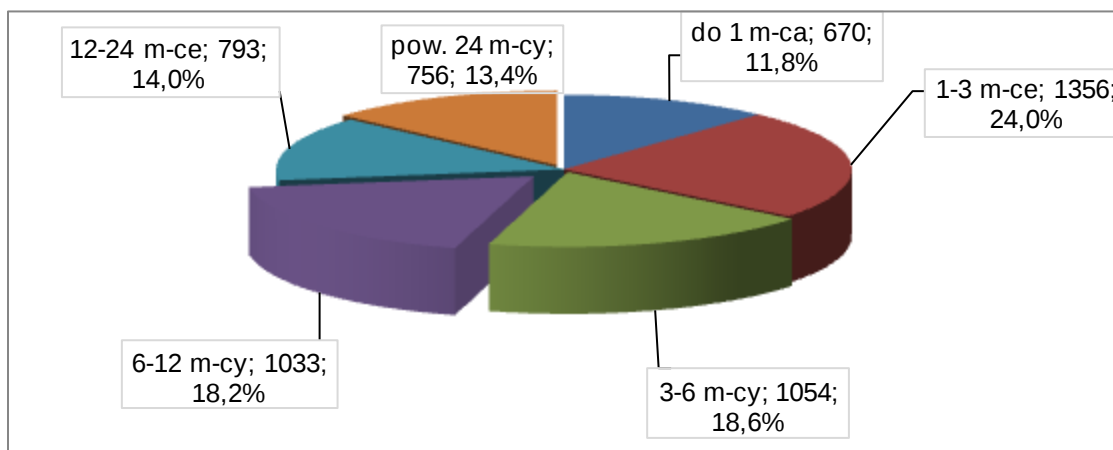
W końcu 2023 r. prawie połowa bezrobotnych (45,4%) zarejestrowanych w PUP w Częstochowie posiadała wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe (1 201 osób) oraz gimnazjalne, podstawowe lub niższe (1 372 osoby). Świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej/ branżowej lub policealnej posiadało 25,5% bezrobotnych (1 445 osób), średniej ogólnokształcącej – 9,8% (553 osoby), natomiast dyplom ukończenia szkoły wyższej – 19,3% zarejestrowanych (1 091 osób). Wśród bezrobotnych z wyższym wykształceniem przeważały kobiety i stanowiły one 64,8%, wśród osób z wykształceniem ogólnokształcącym kobiety - 62,8%, a z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - 56,9% tej kategorii. Mężczyźni dominowali z kolei w grupie bezrobotnych z niskim poziomem wykształcenia. Wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym /branżowym stanowili oni 62,8% a z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i niższym – 52%. /Wykres nr 4/.

Wykres nr 5. Struktura bezrobotnych według stażu pracy. Stan na 31.12.2023 r.

Zdecydowana większość bezrobotnych będących w końcu 2023 r. w ewidencji posiadała udokumentowany staż pracy (85% zarejestrowanych), czyli we wcześniejszych latach pracowała lub prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą (4 812 osób). Najwięcej bezrobotnych posiadało krótki staż pracy tj. do 1 roku – 1 110 osób i od 1 roku do 5 lat – 1 250. Liczba bezrobotnych ze stażem pracy od 5 do 10 lat wynosiła 894 osoby, od 10 do 20 lat – 815, a od 20 do 30 lat – 587. Natomiast ze stażem pracy powyżej 30 lat zarejestrowanych było 156 bezrobotnych. Odsetek bezrobotnych, którzy wcześniej nie pracowali i nie posiadali doświadczenia zawodowego wyniósł 15% (850 osób). /Wykres nr 5/.

**Wykres nr 6. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy.
Stan na 31.12.2023 r.**

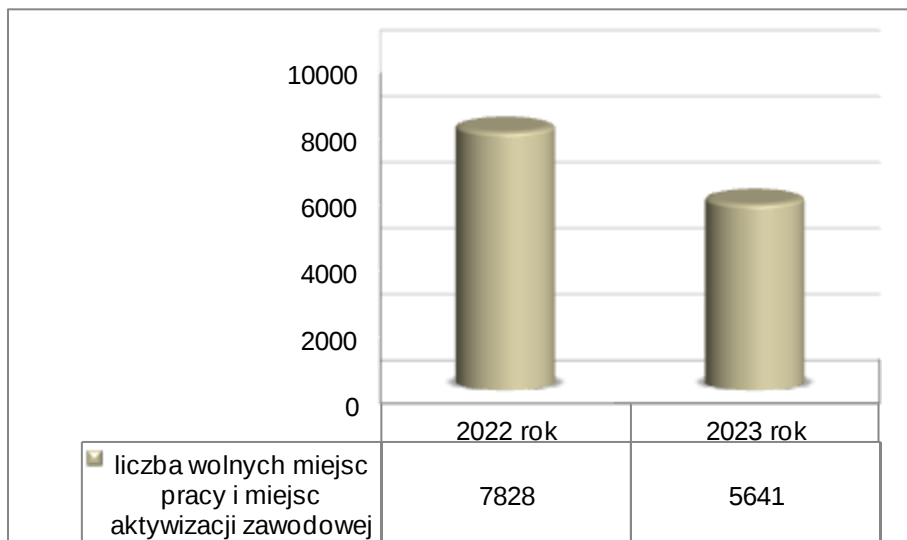
Od lat dużym wyzwaniem dla urzędów pracy jest ułatwienie powrotu na rynek pracy osobom bezrobotnym pozostającym przez dłuższy czas bez zatrudnienia. W końcu grudnia 2023 r. bezrobotni pozostający bez pracy nieprzerwanie ponad 12 miesięcy stanowili 27,4% wszystkich zarejestrowanych (1 549 osób). Prawie połowa bezrobotnych z tej grupy (48,8%) pozostawała w rejestrze urzędu pracy ponad 24 miesiące (756 osób). Bezrobotni będący bez pracy krócej niż 12 miesięcy stanowili 72,6% wszystkich zarejestrowanych (4 113 osób). /Wykres nr 6/.

Na koniec 2023 r. największe bezrobocie generowali bezrobotni, którzy nie posiadali zawodu wyuczonego ani wykonywanego oraz posiadający zawód: sprzedawcy, robotnika gospodarczego, ślusarza, magazyniera, pomocniczego robotnika gospodarczego, pracownika biurowego, kucharza, pracownika utrzymania czystości (sprzątaczką), krawca, fryzjera.

W 2023 roku pracodawcy z terenu Częstochowy i powiatu częstochowskiego zgłosili do PUP w Częstochowie 5 641 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Jest to o 2 187 mniej niż w 2022 roku. Wykres nr 7. Z Częstochowy wpłynęło 3 899 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, a z powiatu częstochowskiego – 1 742. Z ogółu zgłoszonych do PUP wolnych miejsc, oferty pracy subsydiowanej stanowiły 17,3% (978 miejsc), natomiast oferty pracy niesubsydiowanej – 82,7% (4 663). Aż 91,3% wolnych miejsc (5 151) pochodziło z sektora prywatnego, a z sektora publicznego 8,7% (490). Miejsca aktywizacji zawodowej (stażu i prac społecznie użytecznych) stanowiły 7,8% wolnych miejsc (437). Do osób niepełnosprawnych skierowanych było 180 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. W ramach tzw. procedury testu rynku pracy (czyli na podstawie informacji starosty na temat braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry osób bezrobotnych) było skierowanych 2 575 wolnych miejsc pracy. W 2023 r. najwięcej ofert pracy zgłoszono dla bezrobotnych w zawodach: robotników wykonujących prace proste w przemyśle, monterów wyrobów tekstylnych z tektury i pokrewnych materiałów, pracowników wykonujących prace gdzie indziej niesklasyfikowane, operatorów maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, pracowników produkcji, pozostałych operatorów maszyn do produkcji wyrobów gumowych, pracowników utrzymania czystości (sprzątaczką), pozostałych

magazynierów i pokrewnych, robotników gospodarczych, monterów konstrukcji stalowych, sortowaczy surowców wtórnych.

Wykres nr 7. Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych do PUP w Częstochowie w latach 2022 – 2023.

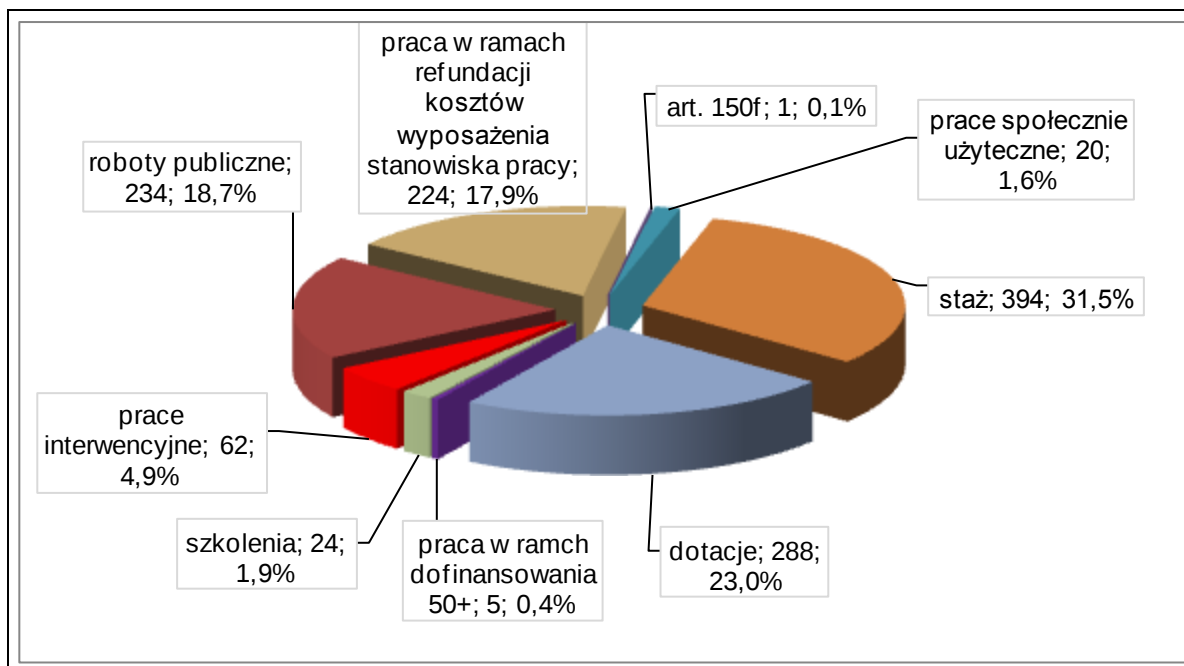

W 2023 roku z aktywnych form pomocy świadczonych przez PUP w Częstochowie skorzystały 1 252 osoby (w 2022 r. – 2 007 osób). Z miasta Częstochowy aktywne formy rozpoczęło 630 osób a z powiatu częstochowskiego – 622 osoby. /Tabela nr 5/. Najwięcej osób skorzystało z propozycji stażu - 31,5% objętych aktywizacją oraz z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej – 23%, a także robót publicznych – 18,7% oraz pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy – 17,9%. /Wykres nr 8/.

Tabela nr 5. Formy aktywizacji i liczba bezrobotnych, którym udzielono wsparcia w 2023 roku.

Formy aktywizacji	Liczba osób		
	PUP	z tego	
		Miasto Częstochowa	Powiat częstochowski
Prace interwencyjne	62	29	33
Roboty publiczne	234	69	165
Stáže	394	208	186
Szkolenia	24	15	9
Podjęcie działalności gospodarczej	288	174	114
Podjęcie zatrudnienia w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	224	129	95
Prace społecznie użyteczne	20	3	17
Podjęcie pracy w związku z dofinansowaniem wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 lat	5	3	2
Podjęcie pracy w ramach refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne skierowanego bezrobotnego do 30 roku życia (art. 150f)	1	0	1
Ogółem:	1252	630	622

Wykres nr 8. Udział bezrobotnych w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu w 2023 roku.

Oprócz osób bezrobotnych w PUP w Częstochowie zarejestrowane były również osoby poszukujące pracy. Status osoby poszukującej pracy w końcu grudnia 2023 r. posiadało 139 osób (62 kobiety, 77 mężczyzn), rok wcześniej zarejestrowane były 154 osoby (70 kobiet, 84 mężczyzn).

Z Częstochowy zarejestrowanych było w końcu 2023 r. 105 osób poszukujących pracy, a z powiatu częstochowskiego – 34. Osoby poszukujące pracy niepełnosprawne niepozostające w zatrudnieniu stanowiły 30,9% tej grupy osób (43 osoby).

Sytuacja na rynku pracy miasta Częstochowy

Na koniec grudnia 2023 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowanych było 3 248 bezrobotnych mieszkańców Częstochowy, tj. o 83 mniej (o 2,5%) niż przed rokiem. Bezrobotni poprzednio pracujący stanowili 84,5% (2 746 osób) ogółu zarejestrowanych, a nie posiadający żadnego stażu pracy – 15,5% (502 osoby). Kobiety z terenu Częstochowy w liczbie 1 736 stanowiły 53,4% ogółu zarejestrowanych, natomiast mężczyźni – 46,6% (1 512 osób). Prawo do zasiłku posiadało 528 osób (16,3% bezrobotnych), natomiast bez prawa do pobierania zasiłku było 2 720 osób (83,7%).

Status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało w końcu grudnia 2023 r. 2 354 bezrobotnych mieszkańców Częstochowy, co stanowiło 72,5% wszystkich bezrobotnych z tego terenu (w 2022 r. – 2 504 osoby - 75,2%), w tym:

- osoby bezrobotne do 30 roku życia – 16,8% ogółu bezrobotnych (545 osób), w tym do 25 roku życia – 7,9% ogółu (256 osób),
- osoby długotrwale bezrobotne – 35,2% ogółu (1 144 osoby),
- osoby powyżej 50 roku życia – 32,1% ogółu (1 042 osoby),
- osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej – 0,2% ogółu (6 osób),

- osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia – 9,5% ogółu (308 osób),
- osoby posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia – 0,1% ogółu (2 osoby),
- niepełnosprawni – 14,4% ogółu (468 osób).

W całym 2023 r. zarejestrowało się ze statusem bezrobotnego 6 966 mieszkańców Częstochowy (w 2022 r. – 7 055); wśród nich przeważały osoby rejestrujące się po raz kolejny – 5 709 osób tj. 82% ogółu, natomiast osoby rejestrujące się po raz pierwszy stanowiły 18% zarejestrowanych - 1 257 osób. Z ewidencji wyłączonych zostało z różnych przyczyn 7 049 osób (w 2022 r. – 7 607).

Najczęstszym powodem utraty statusu osoby bezrobotnej było:

- podjęcie pracy – 3 733 osoby (w 2022 r. – 3 688),
- niepotwierdzenie gotowości do pracy – 1 747 osób (w 2022 r. – 2 029),
- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – 463 osoby (w 2022 r. – 488),
- odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy – 152 osoby (w 2022 r. – 146),
- osiągnięcie wieku emerytalnego – 136 osób (w 2022 r. – 126).

Z analizy bezrobocia w Częstochowie pod względem wykształcenia, wieku, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy wynika, że 43,7% bezrobotnych posiadało wykształcenie niższe niż średnie, z tego wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe posiadało 18,4% bezrobotnych, a gimnazjalne/podstawowe i poniżej – 25,3%. Z kolei wykształceniem wyższym legitymowało się 22,1% bezrobotnych, policealnym i średnim zawodowym/branżowym - 24,3% a średnim ogólnokształcącym – 9,9%. Wśród zarejestrowanych przeważały osoby w wieku od 35 do 44 lat (28,1%), a następnie w wieku od 45 do 54 lat – 24,4%. Wysoki był również udział osób w wieku od 25 do 34 lat i wynosił 19,6%. Z kolei osoby młode do 25 roku życia stanowiły 7,9% ogółu, natomiast starsze, tj. powyżej 55 roku życia 20,0% wszystkich zarejestrowanych.

Pod względem długości stażu pracy: 41,4% bezrobotnych posiadało staż pracy krótszy niż 5 lat, 15,6% bezrobotnych posiadało staż pracy od 5 do 10 lat, 14,1% - staż pracy od 10 do 20 lat, a bezrobotni z ponad 20-letnim doświadczeniem zawodowym stanowili 13,4% ogółu bezrobotnych. Bez stażu pracy zarejestrowanych było 15,5% wszystkich bezrobotnych z Częstochowy.

W końcu 2023 r. 24,7% wszystkich bezrobotnych (801 osób) pozostawało bez pracy dłużej niż 1 rok, w tym 43,4% (348) stanowiły osoby pozostające w rejestrze PUP dłużej niż 2 lata. Osoby pozostające bez pracy do 6 miesięcy stanowiły 56,5% bezrobotnych, a od 6 do 12 miesięcy – 18,8%.

W 2023 roku pracodawcy z terenu Częstochowy zgłosili 3 899 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (w 2022 r. – 5 605). Z sektora publicznego wpłynęło 261 ofert pracy (6,7% ogółu), z sektora prywatnego – 3 638 (93,3%). Miejsca subsydiowane (553) stanowiły 14,2% ogółu zgłoszonych miejsc pracy z Częstochowy. Dla osób niepełnosprawnych pracodawcy zgłosili 164 wolne miejsca pracy.

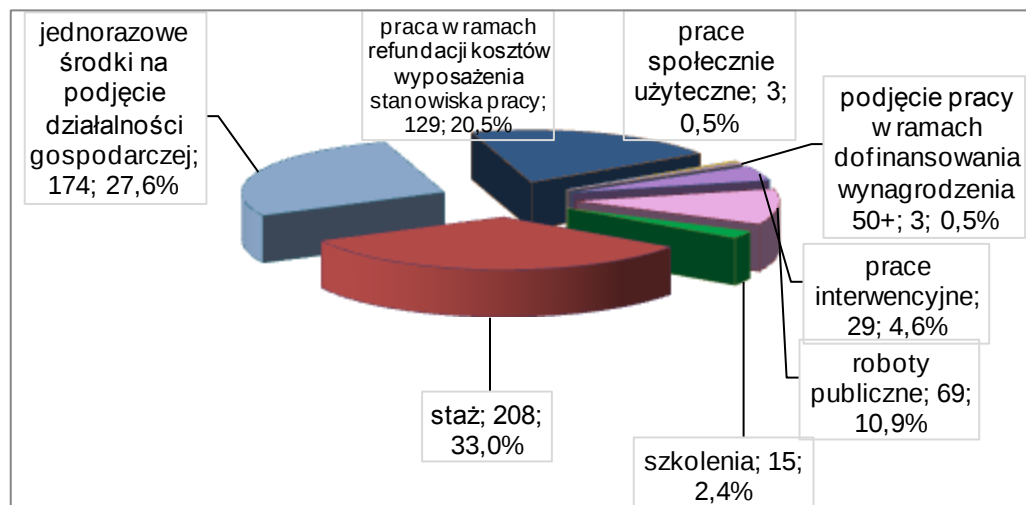
Aktywizacją zawodową objętych zostało w 2023 r. 630 bezrobotnych mieszkańców Częstochowy

Wykres nr 9/, którzy skorzystali z poniższych form pomocy:

- prace interwencyjne – 29 osób,
- roboty publiczne – 69 osób,

- staż – 208 osób,
- szkolenia - 15 osób,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 174 osoby,
- zatrudnienie w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – 129 osób,
- dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 lat – 3 osoby,
- prace społecznie użyteczne – 3 osoby.

Wykres nr 9. Udział bezrobotnych z miasta Częstochowy w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu w 2023 roku.

W 2023 r. pośrednicy pracy z Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie zorganizowali 40 giełd pracy, na których zaoferowano 827 stanowisk pracy. W tej formie rekrutacji wzięło udział łącznie 382 kandydatów.

Doradcy klienta instytucjonalnego nawiązali 1 186 kontaktów z podmiotami gospodarczymi działającymi na terenie miasta, a także w gminach powiatu częstochowskiego.

W ramach pośrednictwa pracy związanego ze swobodnym przepływem pracowników na terenie państw UE/EOG poprzez sieć EURES (Europejskie Służby Zatrudnienia) zarejestrowano 318 ofert pracy na 1 767 wakatów.

W trakcie trwania Europejskiego Roku Umiejętności i Europejskiego Tygodnia Umiejętności Zawodowych, Dział Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie skutecznie włączył się w wydarzenia organizowane z tej okazji w Polsce. Wszystkie wpisywały się w inicjatywy Europejskich Publicznych Służb Zatrudnienia, które promują kształcenie, szkolenia zawodowe oraz nabywanie nowych umiejętności wśród mieszkańców UE z uwzględnieniem pojawiających się wyzwań gospodarczych, klimatycznych i społecznych. Wzmacniały też współpracę pomiędzy lokalnymi pracodawcami, a publicznymi służbami zatrudnienia.

W ramach wspomnianych wydarzeń zorganizowano giełdę pracy, która wsparła proces rekrutacji na wolne miejsca zatrudnienia. Ponadto doradcy klienta instytucjonalnego częstochowskiego urzędu

pracy udzielili zainteresowanym pracodawcom informacji o usługach i instrumentach rynku pracy oraz możliwościach rekrutacji kandydatów w Europie.

W marcu 2023 r. pracownicy Działu Promocji Zatrudnienia i Aktywizacji przygotowali także spotkanie informacyjne dla obywateli Ukrainy, które było elementem ogólnopolskiej inicjatywy pod nazwą "EU – Talent Pool". Spotkanie umożliwiło osobom z Ukrainy objętym ochroną czasową na terenie Unii Europejskiej zapoznanie się z ofertą wsparcia, które proponowane jest w ramach projektu "EU – Talent Pool". Wsparcie koncentrowało się na przekazaniu informacji z zakresu doradztwa na temat życia i pracy w Polsce, państwach członkowskich UE/EFTA w powiązaniu z rejestracją profilu zawodowego w bazie CV i ewentualnego zaprezentowania go zweryfikowanym pracodawcom z Polski i UE.

Wzorem ubiegłego roku częstochowski urząd pracy wciąż realizował usługę pośrednictwa pracy na rzecz uchodźców, przede wszystkim tych napływających z Ukrainy. Doradcy klienta rozpoznawali sytuację zawodową każdej z osób i na bieżąco analizowali dostępne oferty pracy, które przedstawiali zainteresowanym. Informowali także o wszystkich formach wsparcia jakie oferował nasz urząd pracy oraz inne podmioty i instytucje. Osoby zainteresowane znalezieniem pracy w Polsce mogły również samodzielnie przeglądać oferty w Centralnej Bazie Ofert Pracy wykorzystując do tego celu urządzenie mobilne. Pragniemy jeszcze raz zaznaczyć, że Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie od początku konfliktu zbrojnego na Ukrainie dokłada starań, aby pracodawcy mieli również możliwość zatrudniania obywateli tego kraju.

W 2023 roku w ramach usługi indywidualnego poradnictwa zawodowego doradcy przeprowadzili 2 213 rozmów doradczych dedykowanych 1 312 osobom. W tym okresie zorganizowano 36 zajęć warsztatowych, w których uczestniczyły 344 osoby. Zajęcia obejmowały zagadnienia z zakresu: autoprezentacji, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej, technik asertywności, planowania kariery zawodowej, technik radzenia sobie ze stresem. Dodatkowo w ramach poradnictwa grupowego przygotowano zajęcia pn. „Wzmacnianie pozytywnego nastawienia w procesie poszukiwania pracy” oferowane osobom niepełnosprawnym. Miały one ułatwić tej grupie osób odnalezienie się na rynku pracy i nabycie umiejętności efektywnego poszukiwania odpowiedniego zatrudnienia.

Godnym odnotowania zadaniem było kompleksowe objęcie indywidualnym poradnictwem zawodowym i pośrednictwem pracy uczestników programów specjalnych: „Pomocna Dłoń IV”, „Gmina aktywna – gmina przedsiębiorcza”, „Stawiam na pracę II” oraz programu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS+) pn. „Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie”. Każdy z beneficjentów wymienionych programów miał możliwość odbycia konsultacji doradczych mających na celu ułatwienie powrotu na rynek pracy, zwiększenie motywacji do działania oraz lepszą adaptację w środowisku pracy.

W październiku i listopadzie podczas Regionalnego Forum Doradztwa Zawodowego doradcy zawodowi pełnili też dyżury telefoniczne odpowiadając na pytania uczniów oraz ich rodziców dotyczące pomocy w zaplanowaniu dalszej drogi zawodowej. W ramach współpracy ze szkołami doradcy przeprowadzili również pięć spotkań warsztatowych dla 33 wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Kaletach na temat autoprezentacji, asertywności oraz planowania kariery zawodowej. Zajęcia warsztatowe na temat skutecznego poszukiwania zatrudnienia poprowadzono

także dla dwóch klas (30 uczniów) Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Częstochowie.

Realizując rządowy program Plan Gwarancji dla Młodzieży w Polsce doradcy zawodowi oraz doradcy klienta zorganizowali dla uczniów szkół ponadpodstawowych zajęcia na temat sytuacji na rynku pracy, planowania dalszej drogi zawodowej oraz metod poszukiwania pracy. W ramach tej współpracy przeprowadzono 40 spotkań, z których skorzystało 1001 uczniów częstochowskich szkół: Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Jacka Malczewskiego, Zespołu Szkół im. Jana Kochanowskiego, Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego, Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Zespołu Szkół Gastronomicznych im. Marii Skłodowskiej-Curie, Zespołu Szkół im. Bolesława Prusa, Zespołu Szkół Ekonomicznych, Zespołu Szkół Technicznych im. Jana Pawła II, Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Kazimierza Pułaskiego, VIII Liceum Ogólnokształcące Samorządowe im. gen. Józefa Sowińskiego, V Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza, Zespołu Szkół Samochodowo-Budowlanych oraz Zespołu Szkół Przemysłu Mody i Reklamy im. Władysława Stanisława Reymonta. Podsumowaniem spotkań była dyskusja dotycząca dalszych planów zawodowych młodzieży.

Innym punktem realizowanym w ramach Gwarancji dla Młodzieży była ocena umiejętności cyfrowych osób młodych (bezrobotnych do 30 roku życia). Posłużyło do tego badanie ankietowe, którym objęto 722 osoby.

Interesującą inicjatywą skierowaną do młodzieży była też piąta edycja projektu „Ciekawi świata. Ciekawi przyszłości” realizowanego wspólnie z partnerami przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Częstochowy oraz Politechnikę Częstochowską. Projekt, promujący postawy przedsiębiorcze, wszelkie inicjatywy zmierzające do rozwoju aktywności w obszarze biznesu, wdrażany był we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Częstochowie jako największą instytucją rynku pracy w regionie.

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie dołączył również do współpracy w ramach nowopowstałego Centrum Integracji dla Cudzoziemców (CIC) działającym przy Fundacji ADRA. Współpraca ma polegać na objęciu wsparciem osób w szczególnej sytuacji życiowej napływających do naszego kraju z różnych części świata. Świadczona pomoc dotyczy zarówno kwestii osobistych, jak i problemów powstających na płaszczyźnie zawodowej. W rozwiązywaniu tych ostatnich wszystkich zainteresowanych ma wspierać właśnie częstochowski urząd pracy.

Doradcy klienta i doradcy zawodowi wzięli także udział w innych konferencjach i spotkaniach. Nowym obszarem ich działań okazało się wsparcie pacjentów NZOZ Egomedica Centrum Zdrowia Psychicznego w Częstochowie w skutecznym powrocie na rynek pracy.

W 2023 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie złożono 6 781 oświadczeń podmiotu nieświadczącego usług w zakresie pracy tymczasowej o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi oraz oświadczeń podmiotu działającego jako agencja pracy tymczasowej o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w charakterze pracownika tymczasowego. Do ewidencji wpisano 6 498 oświadczeń. /Tabela nr 6/.

Tabela nr 6. Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji PUP Częstochowa z podziałem na obywatelstwa reprezentowane przez cudzoziemców.

Kraje	Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji PUP Częstochowa w 2023 roku	
	Liczba	Procent
Ukraina	2882	44,35
Białoruś	2099	32,30
Rosja	0	0
Mołdawia	695	10,70
Gruzja	795	12,23
Armenia	27	0,42
Łącznie	6 498	100

Z prezentowanych danych wynika, że największa liczba oświadczeń dotyczyła obywateli Ukrainy (2 882), czyli prawie 45% wpisanych do ewidencji oświadczeń, a najmniejsza obywateli Armenii (27), co stanowi 0,42% ogółu oświadczeń.

W następstwie wejścia w życie przepisów o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa możliwe było powierzenie pracy obywatelowi Ukrainy na podstawie powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy. Od stycznia do końca grudnia 2023 r. przez portal praca.gov.pl do Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie wpłynęło 9 321 powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy w ramach tzw. specustawy. W 2023 roku doradcy klienta instytucjonalnego sporządzili 214 informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi w celu wydania zezwolenia na pracę (w niektórych przypadkach także zezwolenia na pobyt) cudzoziemca na terenie naszego kraju na łączną liczbę 2 574 miejsc pracy.

Działania promujące urząd oraz inne inicjatywy

Po raz kolejny Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie wraz z partnerami – Ochotniczymi Hufcami Pracy – Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Częstochowie, Agencją Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A. oraz Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Katowicach był organizatorem Letnich Targów Pracy. Nowa formuła targów, czyli wydarzenia przygotowanego na terenie siedziby częstochowskiego urzędu pracy sprawdziła się już w 2022 roku, dlatego powtórzono ją także w minionym roku.

Podczas targów 30 pracodawców, w tym tak znane na lokalnym rynku pracy przedsiębiorstwa jak: Klimas Wkręt – Met, Press Glass, Wulkan, Stoelzle, Tauron Dystrybucja, ZF Automotive Systems Poland, Alchemia Oddział Rurexpol, ELQ czy Yawal oferowało ponad 400 wolnych miejsc zatrudnienia. Pracowników poszukiwali także przedstawiciele resortów: wojska, policji, służby więziennej oraz straży granicznej.

W październiku 2023 r. Ochotnicze Hufce Pracy Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Częstochowie oraz Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie byli organizatorami Targów Pracy i Kariery Zawodowej. W ramach targów prezentowano przede wszystkim propozycje pracy (stałej i krótkoterminowej) w kraju i poza jego granicami. Nie zabrakło także ofert edukacji zawodowej, porad z zakresu

poradnictwa zawodowego. Dużym zainteresowaniem cieszyły się także konsultacje dla osób planujących rozpocząć działalność gospodarczą na własny rachunek. Ofertę targową uzupełniły zajęcia warsztatowe z zakresu kreowania wizerunku zawodowego oraz zajęcia informacyjne dotyczące europejskiego wolontariatu.

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie był także obecny na innych imprezach targowych.

W roli wystawcy prezentował swoją ofertę m.in. na Targach Pracy zorganizowanych w Galerii Jurajskiej przez Życie Częstochowy i Powiatu, przygotowanych z myślą o absolwentach uczelni wyższych Targach Pracy organizowanych przez Politechnikę Częstochowską oraz Targach Pracy, których gospodarzem był Powiatowy Urząd Pracy w Myszkowie.

W 2023 r. Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie rozpoczął współpracę ze Związkiem pracodawców i Przedsiębiorców w Częstochowie ramach projektu pn. „Kodeks Dobrych Praktyk – dialog pomiędzy samorządem a biznesem”. W założeniach dzięki tej inicjatywie ma zostać wzmocniona współpraca między instytucjami samorządowymi, a przedstawicielami lokalnego biznesu. Wzajemna wymiana doświadczeń na tej płaszczyźnie, stworzenie ścieżki szybkiego informowania o wzajemnych inicjatywach, a nawet stworzenie ram prawnych pozwoli na przygotowanie solidnych fundamentów do wspólnego dialogu na temat kluczowych zagadnień dla rozwoju gospodarczego miasta i regionu. W perspektywie powinno to wpłynąć na poprawę polityki zatrudnieniowej i likwidowanie barier, które często utrudniają podejmowanie zatrudnienia przez osoby bezrobotne pozostające w rejestrach urzędu pracy.

Z perspektywy polityki prozatrudnieniowej prowadzonej w skali regionalnej istotne były także zawarcie w czerwcu 2023 r. umowy partnerskiej między Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach, a Powiatowym Urzędem Pracy w Częstochowie, urzędami pracy w Kłobucku, Lublińcu, Myszkowie oraz Politechniką Częstochowską, Uniwersytetem im. Jana Długosza, a także organizacjami pracodawców – Częstochowską Izbą Rzemiosła i Przedsiębiorczości, Regionalną Organizacją Pracodawców w Częstochowie zrzeszoną w Konfederacji Lewiatan, Regionalną Izbą Przemysłowo – Handlową w Częstochowie, Agencja Pracy Havier oraz Śląską Wojewódzką Komendą OHP w Katowicach. Przedmiotem partnerstwa była realizacja „Zadania na rzecz zatrudnienia, rozwoju rynku pracy w subregionie północnym, a także budowanie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej i promocji w zakresie poradnictwa zawodowego” w ramach tworzenia partnerstwa lokalnego w obszarze zatrudnienia i rynku pracy.

W kwietniu częstochowski urząd pracy przygotował konferencję podsumowującą projekt pn. „Aktywna Mama”. Projekt, finansowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy na podstawie ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej naboru na projekty pilotażowe pn. „Stabilna praca – silna rodzina”, oferował wsparcie wspomagające aktywizację zawodową młodych matek wychowujących swoje pociechy.

We wrześniu pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie wzięli udział w badaniu rynku pracy dotyczącym zapotrzebowania na poszczególne zawody pn. „Barometr zawodów”. Celem badania było wskazanie zawodów, na które w 2024 r. będzie zwiększone lub zmniejszone zapotrzebowanie na pracowników. W panelu w roli ekspertów, obok przedstawicieli Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie, wystąpili zaproszeni goście reprezentujący: Ochotnicze Hufce Pracy -

Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Częstochowie, Urząd Miasta Częstochowy oraz Związek Przedsiębiorców i Pracodawców z Częstochowy.

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie regularnie współpracuje z częstochowskimi mediami - telewizją (TVP Katowice, TV Orion), rozgłośniami radiowymi (Radio Katowice, Radio Jura, RMF Maxxx, Radio Złote Przeboje, Radio Fiat) oraz gazetami i czasopismami („Gazeta Wyborcza”, „Dziennik Zachodni”, „Życie Częstochowy i Powiatu”, „Gazeta Częstochowska”, „Gazeta Regionalna”).